

แนวทางการสร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง
ในการส่งเสริมกิจการศาสนาอิสลามตามกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

ประเด็น	การรับรู้ที่ถูกต้อง
การจัดตั้งมัสยิดและการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม	
<p>ความคิดและความเชื่อของชาวมุสลิม</p>	<p>ศาสนาอิสลามมีคำสอนสำคัญประกอบด้วย หลักศรัทธา ๖ ประการ ได้แก่ การศรัทธาต่อพระผู้เป็นเจ้า การศรัทธาต่อบรรดาเทวทูต การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ การศรัทธาต่อบรรดาศาสดา การศรัทธาต่อวันพิพากษา และการศรัทธาในการกำหนดสภาวะการณ์ และหลักปฏิบัติ ๕ ประการ ได้แก่ การกล่าวคำปฏิญาณ การละหมาด การถือศีลอด การบริจาคทาน และการประกอบพิธีฮัจญ์</p> <p>ในการละหมาดนั้น ศาสนาอิสลามกำหนดให้มุสลิมจะต้องปฏิบัติละหมาด วันละ ๕ ครั้ง ในช่วงเวลารุ่งสาง ปาย เย็น หลังตะวันตกฟ้า และค่ำ โดยส่งเสริมให้ทำการละหมาดพร้อมกันหลายคน และได้บัญญัติให้ชายมุสลิมที่อยู่ในวัยที่ศาสนากำหนดต้องละหมาด จะต้องร่วมกันฟังปาถกฐาธรรมและละหมาดยุมอัตในปายวันศุกร์ที่มีสยิดซึ่งตนเองอาศัยอยู่ประจำหรือที่ตนเป็นสัปบุรุษ (หมายถึงการมีข้อสังกัดเป็นสมาชิกของมัสยิดนั้น) หากมุสลิมคนใดจิตใจไม่ปฏิบัติละหมาดตามที่ศาสนากำหนดถือว่าเป็นบาปสำหรับมุสลิมผู้นั้น</p>
<p>องค์ ประกอบ ของมัสยิดตามหลักศาสนา</p>	<p>มัสยิดจึงเป็นศาสนสถานที่จำเป็นต่อชุมชนมุสลิมในการประกอบศาสนกิจเช่นเดียวกับศาสนสถานของศาสนาอื่น เช่น วัดในศาสนาพุทธ โบสถ์ในศาสนาคริสต์ วิหารเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู หรือคุรุทวารในศาสนาซิกข์ เป็นต้น ซึ่งการสร้างมัสยิดมีองค์ประกอบตามหลักศาสนา ดังนี้</p> <p>๑. ที่ดินต้องได้จากการที่ประชาชนอุทิศที่ดินให้เป็นศาสนสมบัติ (วากัฟ) โดยในทางศาสนาแล้วที่ดินดังกล่าวถูกตัดสิทธิการถือครองจากเจ้าของกรรมสิทธิ์เดิม ดังนั้น เจ้าของที่ดินจึงต้องเร่งดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวให้เป็นของมัสยิดโดยเร็ว</p> <p>๒. อาคารมัสยิดได้จากการที่ประชาชนอุทิศเงินหรือทรัพย์สินให้เป็นศาสนสมบัติ (วากัฟ) เพื่อก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์อันเป็นส่วนประกอบของอสังหาริมทรัพย์ โดยในทางศาสนาแล้วสิทธิเหนืออาคารมัสยิดและส่วนประกอบที่ได้รับการอุทิศจึงเป็นของมัสยิด มิได้เป็นของผู้อุทิศ</p> <p>๓. มัสยิดอาจมีศาสนสมบัติอื่นในความดูแลซึ่งมาจากการที่ประชาชนอุทิศให้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ๓.๑ สุสานฝังศพ (กุโบร์) ๓.๒ อาคารละหมาดแห่งอื่นที่ไม่ใช่ละหมาดยุมอัต (วันศุกร์) ๓.๓ สถานอบรมจริยธรรมประจำมัสยิด ๓.๔ อาคารอเนกประสงค์อื่น ๆ ๓.๕ ทรัพย์สินเพื่อแสวงหาประโยชน์

	<p>ดังนั้น การสร้างมัสยิดจึงต้องเกิดจากความศรัทธาของอิสลามิกชน โดยการบริจาค (วากัฟ) ทั้งที่ดินและเงินที่ใช้ในการก่อสร้าง รัฐบาลจึงไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการสร้างมัสยิดแต่อย่างใด จะมีเฉพาะมัสยิดกลางประจำจังหวัดในบางจังหวัดด้วยเหตุด้านความมั่นคงโดยรัฐบาลในอดีต ได้แก่ มัสยิดกลางจังหวัดนครราชสีมา มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี และมัสยิดกลางจังหวัดยะลา</p>
กิจกรรมของมัสยิด	<p>๑. การละหมาด</p> <p>๑.๑ ละหมาดยุมอัต (ละหมาดใหญ่วันศุกร์) ดำเนินการโดยบิหลันประกาศเชิญชวนให้สัปบุรุษมาละหมาด คอเต็บแสดงปฐกถาธรรม และอิหม่ามนำละหมาด และจะต้องมีผู้เข้าร่วมละหมาดหลายคน (๒ คน/ ๔ คน/ ๑๒ คน/ ๔๐ คนขึ้นไป ตามสำนักคิดทางศาสนา)</p> <p>๑.๒ จัดละหมาดประจำวัน วันละ ๕ ครั้ง โดยบิหลันประกาศเชิญชวนให้สัปบุรุษมาละหมาด และอิหม่ามนำละหมาด และจะมีผู้เข้าร่วมละหมาดตามความสมัครใจ</p> <p>๑.๓ ละหมาดตระอเวียะห์ ในเวลาตีทุกวันของเดือนถือศีลอด</p> <p>๑.๔ ละหมาดอีด ปีละ ๒ ครั้ง ได้แก่ วันอีดีลฟิตรีและวันอีดีลอัฎฮา โดยมีอิหม่ามนำละหมาดและคอเต็บแสดงปฐกถาธรรม และจะมีผู้เข้าร่วมละหมาดจำนวนมาก</p> <p>๑.๕ ละหมาดญะนาซะห์ เป็นการละหมาดเพื่อขอพรให้แก่ผู้วายชนม์ก่อนจะนำไปฝังศพในสุสานมุสลิม (กุโบร์)</p> <p>๒. การบริหารจัดการชะกาต</p> <p>มัสยิดจะรับการจัดการจ่ายทานบังคับ (ชะกาต) ของชาวมุสลิมเพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้ยากจนหรือขัดสน แบ่งเป็น</p> <p>๒.๑ ชะกาตฟิตเราะห์ซึ่งเป็นอาหารที่บังคับให้ทุกคนต้องจ่าย</p> <p>๒.๒ ชะกาตทรัพย์สินซึ่งเป็นเงิน ทอง หรือของมีค่าที่บังคับให้คนที่มียอดตามจำนวนที่กำหนดต้องจ่าย</p> <p>๓. การอบรมให้ความรู้</p> <p>๓.๑ การอบรมศาสนาขั้นพื้นฐาน (ฟิรดูอิน) ให้แก่เด็กอายุประมาณ ๗ - ๑๒ ปี โดยดำเนินการตามหลักสูตรของสมาคมคุรุสัมพันธ์ หลักสูตรตาดีกาหรือหลักสูตรของมัสยิดเอง</p> <p>๓.๒ การอบรมศาสนาทั่วไป ตามที่มัสยิดเห็นสมควร</p> <p>๔. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม</p> <p>๔.๑ การจัดงานเมาลิดของมัสยิด (มุสลิมบางกลุ่มไม่จัดงานนี้)</p> <p>๔.๒ การจัดเลี้ยงละศีลอด</p> <p>๔.๓ การจัดเลี้ยงอื่น ๆ</p> <p>๔.๔ การจัดงานออกร้านเพื่อหารายได้บำรุงมัสยิด</p> <p>๕. การช่วยเหลือการจัดการศพให้แก่สัปบุรุษในสังกัดมัสยิด</p>

<p>การจัดตั้งและการจดทะเบียนมัสยิด</p>	<p>๑. ยื่นคำขอรับความเห็นชอบต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดตามแบบ บอ.๑ พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่</p> <p>๑.๑ แผนผังแสดงการใช้ที่ดินและสิ่งก่อสร้างของมัสยิด</p> <p>๑.๒ แผนที่แสดงเขตที่ตั้งมัสยิดและระยะห่างจากมัสยิดอื่น</p> <p>๑.๓ สำเนาหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินที่ใช้สร้างมัสยิด</p> <p>๑.๔ สำเนาหนังสือสัญญาซึ่งเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามกฎหมายทำกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด แสดงความจำนงว่าจะให้ที่ดินดังกล่าวเพื่อสร้างมัสยิด</p> <p>๑.๕ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และผู้มีอำนาจลงชื่อแทนนิติบุคคล</p> <p>๒. คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน และแจ้งมติเป็นหนังสือให้ผู้ขอทราบภายใน ๑๕ วัน</p> <p>๓. เมื่อได้สร้างอาคารมัสยิดเสร็จและพร้อมที่จะใช้ปฏิบัติศาสนกิจได้แล้วให้ผู้ขอความเห็นชอบจัดตั้งมัสยิดต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด</p> <p>๔. คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นไปตามแบบแปลนและแผนผัง และมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งมัสยิดได้ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จะแจ้งเป็นหนังสือ</p> <p>๕. ผู้ขอสร้างยื่นคำขอตามแบบ บอ.๒ ทำยกฎกระทรวงนี้ ต่อนายอำเภอท้องที่ พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่</p> <p>๕.๑ หนังสือแจ้งมติเห็นชอบให้จัดตั้งมัสยิดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด</p> <p>๕.๒ สำเนาหนังสืออนุญาตให้ก่อสร้างอาคารมัสยิดหรือใบรับแจ้งการก่อสร้างอาคารมัสยิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร</p> <p>๖. นายอำเภอตรวจสอบความถูกต้องและแจ้งไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๑๐ วัน (คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๙๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ แต่งตั้งให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในจังหวัดอื่น)</p> <p>๗. พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณามีคำสั่งภายใน ๒๐ วัน และออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามแบบ บอ.๓</p> <p>เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น การสร้างมัสยิดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด แต่อาจไม่ได้ยื่นขอจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก็ได้</p>
<p>สถานภาพและการบริหารมัสยิด</p>	<p>๑. สถานภาพ</p> <p>มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้มัสยิดที่จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย เมื่อเป็นนิติบุคคลย่อมมีสิทธิตามกฎหมายที่นิติบุคคลพึงมีได้ตามกฎหมาย</p>

	<p>๒. การบริหาร</p> <p>๒.๑ บริหารงานโดยคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ประกอบด้วย</p> <p>(๑) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ</p> <p>(๔) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ประชุมสัจปุรุชประจำมัสยิดนั้น</p> <p>กำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน</p> <p>๒.๒ โดยธรรมเนียมปฏิบัติ การบริหารหรือการประชุมของมุสลิม จะใช้หลักการบริหารระบบ “ซุรอ” (การปรึกษาหารือ) และหลีกเลี่ยงการลงคะแนน โดยอิหม่ามซึ่งเป็นผู้นำ (อะมีร์) ของมัสยิดจะต้องรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินกิจการเป็นไปโดยความเห็นพ้องต้องกัน</p>
<p>องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด</p>	<p>คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดประกอบด้วยอิหม่ามเป็นประธาน คอเต็บและบิหลั่นเป็นรองประธาน และกรรมการอื่นอีก ๖ – ๑๒ คน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้</p> <p>๑ บำรุงรักษามัสยิดและทรัพย์สินของมัสยิดให้เรียบร้อย</p> <p>๒. สนับสนุนสัจปุรุชในการปฏิบัติศาสนกิจ ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางที่ชอบตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม</p> <p>๓. พิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัจปุรุชประจำมัสยิด</p> <p>๔. อำนวยความสะดวกและอบรมสั่งสอนให้สัจปุรุชประจำมัสยิดปฏิบัติศาสนกิจโดยถูกต้องเคร่งครัด</p> <p>๕. ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสัจปุรุชประจำมัสยิดเมื่อได้รับการร้องขอ</p> <p>๖. จัดให้มีและรักษาสมุดทะเบียนสัจปุรุชประจำมัสยิด และตรวจตราแก้ไขเพิ่มเติมสมุดทะเบียนดังกล่าวให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง</p> <p>๗. จำหน่ายชื่อสัจปุรุชประจำมัสยิดออกจากทะเบียน เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม</p> <p>๘. จัดให้มีทะเบียนทรัพย์สิน เอกสาร และบัญชีรายรับรายจ่ายของมัสยิดให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และทรัพย์สินของมัสยิด แล้วรายงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี</p> <p>๙. ดูดวงจันทร์และแจ้งผลการดูดวงจันทร์ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด</p> <p>๑๐. ส่งเสริมการศึกษาและจัดกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม</p> <p>นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของอิหม่าม และหน้าที่ของคอเต็บและบิหลั่นไว้ ดังนี้</p> <p>อำนาจหน้าที่ของอิหม่าม</p> <p>๑. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม</p>

	<p>๒. ปกครองดูแลและแนะนำเจ้าหน้าที่ของมัสยิดให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เรียบร้อย</p> <p>๓. แนะนำให้สัปบุรุษประจำมัสยิดปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามและกฎหมาย</p> <p>๔. อำนวยความสะดวกแก่มุสลิมในการปฏิบัติศาสนกิจ</p> <p>๕. สั่งสอนและอบรมหลักธรรมทางศาสนาอิสลามแก่บรรดาสัปบุรุษประจำมัสยิด</p> <p>หน้าที่ของคอเต็บ</p> <p>- มีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในการแสดงธรรมแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด</p> <p>หน้าที่ของบิหลัน</p> <p>- มีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในการประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนากิจตามเวลา</p> <p>จากอำนาจหน้าที่ของอิหม่าม และหน้าที่ของคอเต็บและบิหลัน ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายข้างต้น จึงได้มีการกำหนดค่าตอบแทนให้กับผู้นำทางศาสนา โดยเบิกจ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด อิหม่าม คอเต็บ และบิหลัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จ่ายค่าตอบแทนอิหม่าม เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท คอเต็บและบิหลัน เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท</p>
<p>องค์กรบริหารและผู้นำศาสนาอิสลามตามกฎหมาย</p>	<p>๑. คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คัดเลือกโดยที่ประชุมอิหม่ามประจำมัสยิดในจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้</p> <p>๑.๑ ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับศาสนาอิสลามต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>๑.๒ กำกับดูแลและตรวจตราการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดและจังหวัดอื่นตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย</p> <p>๑.๓ ประนีประนอมหรือชี้ขาดคำร้องทุกข์ของสัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด</p> <p>๑.๔ กำกับดูแลการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย</p> <p>๑.๕ พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการอิสลามประจำมัสยิด</p> <p>๑.๖ สอบสวนพิจารณาให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ (๔)</p> <p>๑.๗ สั่งให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพักหน้าที่ระหว่างถูกสอบสวน</p>

	<p>๑.๘ พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การย้าย การรวม และการเลิก มีสยิด</p> <p>๑.๙ แต่งตั้งผู้รักษาการแทนในตำแหน่ง อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง</p> <p>๑.๑๐ ออกหนังสือรับรองการสมรสและการหย่าตามบัญญัติ แห่งศาสนาอิสลาม</p> <p>๑.๑๑ ประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและมรดก ตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามเมื่อได้รับการร้องขอ</p> <p>๑.๑๒ จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับ รายจ่าย ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และรายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงินและทรัพย์สินให้คณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทยทราบปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนมีนาคมของทุกปี</p> <p>๑.๑๓ ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม ในจังหวัด</p> <p>๒. คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย จุฬาราชมนตรีเป็นประธาน และกรรมการที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก ผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และผู้ที่จุฬาราชมนตรีคัดเลือกอีก จำนวน ๑ ใน ๓ ของผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้</p> <p>๒.๑ ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>๒.๒ ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศาสนาอิสลามแก่ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด</p> <p>๒.๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย</p> <p>๒.๔ ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและการจัดหา ผลประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและมีสยิด</p> <p>๒.๕ ออกระเบียบวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงาน ของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด</p> <p>๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในจังหวัด ที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในการนี้คณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทยจะมอบหมายให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ใกล้เคียง ปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้</p> <p>๒.๗ พิจารณาวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามมาตรา ๔๑</p> <p>๒.๘ จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับรายจ่ายของ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้ถูกต้องตามความเป็นจริง</p> <p>๒.๙ ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม</p>
--	---

	<p>๒.๑๐ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา และการศึกษา ศาสนาอิสลาม</p> <p>๒.๑๑ ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในกิจการที่เกี่ยวกับ ศาสนาอิสลาม</p> <p>๒.๑๒ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงมหาดไทยได้สนับสนุน ค่าตอบแทนประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด / ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด / ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด อิหม่าม คอเต็บ และบิหลัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้</p> <p>(๑) ค่าตอบแทนประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ขนาดใหญ่ เดือนละ ๓,๕๐๐ บาท / ขนาดกลาง เดือนละ ๒,๗๐๐ บาท / ขนาดเล็ก เดือนละ ๑,๙๐๐ บาท</p> <p>(๒) ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ประธาน ครั้งละ ๑,๓๗๕ บาท / กรรมการ ครั้งละ ๑,๑๐๐ บาท โดยประชุมได้เดือนละไม่เกิน ๑ ครั้ง</p> <p>(๓) ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธาน ครั้งละ ๑,๓๗๕ บาท / กรรมการ ครั้งละ ๑,๑๐๐ บาท โดยประชุมได้ เดือนละไม่เกิน ๑ ครั้ง</p> <p>๓. จุฬาราชมนตรีซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งฯ เป็นผู้นำศาสนา อิสลามในประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่ดังนี้</p> <p>๓.๑ ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อทางราชการเกี่ยวกับ กิจการศาสนาอิสลาม</p> <p>๓.๒ แต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบัญญัติแห่ง ศาสนาอิสลาม</p> <p>๓.๓ ออกประกาศแจ้งผลการดูดวงจันทร์ เพื่อกำหนดวันสำคัญทาง ศาสนา</p> <p>๓.๔ ออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม จุฬาราชมนตรี ได้รับเงินอุดหนุนฐานะจุฬาราชมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกา เงินอุดหนุนฐานะจุฬาราชมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ในอัตราเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท</p>
	<p>การบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์</p>
<p>ความสำคัญของการ ประกอบพิธีฮัจย์</p>	<p>“ฮัจย์” เป็นหลักปฏิบัติสำคัญประการที่ ๕ ในบทบัญญัติแห่งศาสนา อิสลาม ซึ่งจะต้องประกอบพิธีที่เมืองมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ในช่วงเวลาที่ ศาสนาอิสลามกำหนดไว้เฉพาะ เป็นจำนวนหนึ่งครั้งในชีวิต โดยผู้ที่จะเดินทางไป ประกอบพิธีฮัจย์จะต้องอยู่บนพื้นฐานและเงื่อนไขหลัก ๓ ประการ คือ</p>

	<p>(๑) มีทรัพย์สินเพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์โดยไม่เดือดร้อน</p> <p>(๒) มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงเพียงพอที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์</p> <p>(๓) มีความปลอดภัยตลอดการเดินทาง</p>
<p>ความจำเป็นที่รัฐต้องมาบริหารจัดการกิจการฮัจย์</p>	<p>ในแต่ละปีจะมีผู้นับถือศาสนาอิสลามจากประเทศต่าง ๆ เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ล้านคน รัฐบาลของประเทศซาอุดีอาระเบียจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ และต้องมีการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีประชากรชาวมุสลิมประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์จะต้องปฏิบัติตาม เช่น การกำหนดจำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ให้กับแต่ละประเทศ (สำหรับประเทศไทยได้รับการกำหนดจำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ไว้ที่ประมาณปีละ ๑๓,๐๐๐ คน)</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการขนส่งผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศซาอุดีอาระเบีย รัฐบาลของประเทศไทยได้เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการไปประกอบพิธีฮัจย์มาเป็นเวลาช้านาน แต่มิได้มีการออกเป็นกฎหมายมากำหนดแนวทางในการดำเนินการอย่างชัดเจน จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงได้มีการออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑๑ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๑๕ กำหนดให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้รับผิดชอบในการขนส่งผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ชาวไทยให้เดินทางไปประกอบพิธี ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และต่อมาได้มีการตราเป็นพระราชบัญญัติขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔” โดยกำหนดให้การบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ชาวไทยเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการ มีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ คนเป็นกรรมการ โดยมีอธิบดีกรมการศาสนาเป็นเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย และกรมการศาสนาเป็นสำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทำให้ภารกิจด้านการส่งเสริมกิจการฮัจย์ และกรมการศาสนาโอนย้ายไปอยู่ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ภายใต้การบริหารจัดการของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้วางรากฐานการบริหารจัดการการส่งเสริมกิจการฮัจย์ของประเทศไทยได้อย่างเต็มศักยภาพของหน่วยงาน แต่ด้วยข้อจำกัดบางประการในด้านของการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ประกอบกับมีความพยายามของผู้นำทางศาสนาที่ต้องการให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมกิจการฮัจย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อคราวการประชุมครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๘ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้โอนบรรดากิจการและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม</p>

	<p>กิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ต่อมาจึงได้มีการตราเป็นพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา โดยมีมุ่งหวังที่จะใช้กลไกส่วนภูมิภาคของกรมการปกครอง และองค์กรผู้นำทางศาสนาในการแก้ไขข้อจำกัด และปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมา ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>
<p>องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย</p>	<p>๑. องค์ประกอบ</p> <p>๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ</p> <p>๑.๒ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>๑.๓ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมการศาสนา ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย</p> <p>๑.๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน</p> <p>๑.๕ อธิบดีกรมการปกครองในฐานะเลขาธิการฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>๒. อำนาจหน้าที่</p> <p>๒.๑ กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในอันที่จะให้ความคุ้มครองผู้ที่ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัยและมีหลักประกัน</p> <p>๒.๒ กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ ในการควบคุมกิจการของนิติบุคคลผู้ประกอบกิจการฮัจย์</p> <p>๒.๓ ปฏิบัติการอื่นใดอันอยู่ในขอบเขตแห่งกิจการฮัจย์ตามกฎหมาย</p>
<p>แนวทางการดำเนินการของกรมการปกครอง</p>	<p>๑. ก่อนการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ได้แก่</p> <p>๑.๑ การลงทะเบียนและการประกาศผู้มีสิทธิเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ พร้อมชำระเงินค่าประกันการเดินทาง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฮ.ศ. ๑๔๔๑) จะต้องชำระเงินจำนวน ๘๐,๔๐๐ บาท หลังจากนั้น สำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทยจะประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ประจำปีตามลำดับที่ได้ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์แล้ว</p> <p>ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ จึงเป็นเงินส่วนตัวของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ทั้งหมด เว้นแต่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ตามโครงการกิจกรรมส่งเสริมคนดีมีคุณธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปประกอบพิธีฮัจย์ ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จำนวน ๒๐๐ คน เพื่อเป็นการเยียวยาด้านจิตใจให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ใช้จ่ายจากเงินรัฐบาล</p> <p>๑.๒ การจัดสรรเที่ยวบินขนส่งผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ โดยเที่ยวบินเช่าเหมาลำของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และสายการบินแห่งชาติของ</p>

ประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นข้อกำหนดของกรมการบินพลเรือนแห่งชาติของซาอุดีอาระเบียที่ได้กำหนดให้ผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ชาวไทยทุกคนต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ด้วยเที่ยวบินเช่าเหมาโดยสารการบินแห่งชาติของทั้งสองประเทศเท่านั้น โดยแบ่งสัดส่วนผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ฝ่ายละกึ่งหนึ่ง

บริษัทการบินไทยจำกัด มหาชน จึงเข้ามาอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ โดยคิดราคาค่าโดยสารในราคาไม่ต่ำกว่าต้นทุนที่เกิดขึ้น

๑.๓ การบันทึกข้อมูลของผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ สัญญาเช่าที่พัก สัญญาบริการอาหาร และสัญญาเช่าพาหนะในระบบออนไลน์ (E-TRACK หรือ E-Haj) เมื่อผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ได้จัดทำสัญญาเช่าที่พัก สัญญาบริการอาหาร และสัญญาเช่าพาหนะ ตลอดจนการดำเนินการเรื่องบัตรโดยสารเครื่องบินเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว สำนักเลขาธิการฯ จะดำเนินการบันทึกข้อมูลทั้งหมดลงในระบบออนไลน์ เพื่อให้มีความสะดวกในการบันทึกเข้าข้อมูล และเมื่อได้บันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์และรายการเอกสารเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำนักเลขาธิการฯ จะดำเนินการจัดกลุ่มผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ออกเป็นกลุ่ม ๆ จำนวนกลุ่มละไม่เกิน ๔๕ คน ตามข้อกำหนดของซาอุดีอาระเบีย โดยในการจัดกลุ่มนี้ จะกำหนดตามผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ เที่ยวบิน และความเกี่ยวพันของผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์เป็นสำคัญ เมื่อจัดกลุ่มเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็จะรวบรวมเอกสารทั้งหมดยื่นขอออกหนังสือตรวจลงตรา (VISA) ในระบบออนไลน์ของกระทรวงการต่างประเทศซาอุดีอาระเบีย

๑.๔ การอบรมเตรียมความพร้อมแก่ผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ทั้งด้านความรู้และสุขภาพ ซึ่งเป็นการร่วมมือกันของหลายหน่วยงานในการเตรียมความพร้อม เช่น กระทรวงสาธารณสุข สำนักจุฬาราชมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ช่วงของการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

เทศกาลฮัจญ์จะเริ่มขึ้นเมื่อทางการซาอุดีอาระเบียประกาศกำหนดวันเปิดสนามบินฮัจญ์เที่ยวขาเข้า และจะสิ้นสุดเมื่อทางการซาอุดีอาระเบียประกาศกำหนดวันปิดสนามบินฮัจญ์เที่ยวขาออก รวมระยะเวลาประมาณ ๗๕ วัน ซึ่งรัฐบาลไทยจะต้องมีการบริหารจัดการการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนี้

๒.๑ การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกในการเดินทางขึ้น ณ ท่าอากาศยาน ซึ่งใช้ในการรับ-ส่งผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ เช่น ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ ท่าอากาศยานจังหวัดนครราชสีมา และท่าอากาศยานนานาชาติกระบี่ เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และผู้มาส่ง และเป็นการตรวจสอบจำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในแต่ละเที่ยวบิน เพื่อรายงานข้อมูลต่อมายังสำนักงานกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย

	<p>ที่ซาอุดีอาระเบีย เพื่อความสะดวกในการประสานงานการจัดบริการ โดยในท่าอากาศยาน ส่วนภูมิภาคได้มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยความสะดวกฯ</p> <p>๒.๒ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานและติดตามสถานการณ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรายงานการเดินทางของผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ ในแต่ละวัน ติดตามและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นก่อนการเดินทาง ในระหว่างเดินทาง และเมื่อเดินทางถึงสนามบินเมืองมาดีนะห์หรือสนามบินเจดดาห์ รับเรื่อง ร้องเรียน และประสานการปฏิบัติกับผู้ปฏิบัติงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย</p> <p>๒.๓ การจัดตั้งสำนักงานกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากกระทรวงกิจการฮัจย์และอุมเราะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้กำหนดให้ทุกประเทศจะต้องจัดตั้งสำนักงานกิจการฮัจย์ในเมืองมักกะห์ มาดีนะห์ และเจดดาห์ เพื่ออำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติ โดยปัจจุบันสำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งสำนักงานกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทยขึ้น ๓ แห่ง โดยมี “อะมีร์อัลฮัจย์” หรือ “รอฮิบิชาตุลฮัจย์ อัลรัสมียะห์” (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการของประเทศไทยนำชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นประธานสำนักงานกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย โดยมีคณะทำงานของ จุฬาราชมนตรีเป็นที่ปรึกษา</p>
<p>ค่าใช้จ่ายในการไปประกอบพิธีฮัจย์</p>	<p>ผู้ประกอบพิธีฮัจย์ชาวไทยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการไปประกอบพิธีฮัจย์ ประมาณคนละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งแบ่งเป็น</p> <p>๑. ชำระผ่านระบบการลงทะเบียนของกรมการปกครองในฐานะสำนักเลขาธิการฯ คนละ ๘๐,๔๐๐ บาท เพื่อนำเงินไปชำระเป็นค่าโดยสารเครื่องบิน ค่าพาหนะเดินทางภายในประเทศซาอุดีอาระเบีย ค่าขนส่งสัมภาระ ค่าอาหารและสถานที่ในช่วงพิธีฮัจย์ และค่าประกันการใช้รถ</p> <p>๒. ค่าใช้จ่ายในการอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมผ่านผู้ประกอบการฮัจย์ ประมาณคนละ ๘๐,๐๐๐ บาท (ขึ้นอยู่กับระดับความสะดวกในการให้บริการ)</p> <p>๓. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างพำนักที่ประเทศซาอุดีอาระเบียและค่าของฝากประมาณคนละ ๓๙,๖๐๐ บาท</p> <p>ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นของประชาชนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์</p>
<p>การอนุญาตให้ประกอบกิจการฮัจย์</p>	<p>การขอใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบกิจการฮัจย์เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาต ได้แก่ นิติบุคคล หรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎกระทรวงกำหนด</p> <p>๒. ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย พร้อมด้วยหลักฐานตามที่กำหนด</p>

	<p>๓. การยื่นคำขอตามข้อ ๒ ผู้ยื่นคำขอต้องวางเงินสดหรือหนังสือสัญญาค้ำประกันธนาคารภายในวงเงินที่คณะกรรมการกำหนดไว้ต่อเลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เพื่อประกันการไม่เดินทางกลับประเทศไทยของผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ และเพื่อประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>๔. เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๒ แล้ว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาคำขอและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต</p> <p>๕. ในกรณีที่คณะกรรมการอนุญาต ให้เลขาธิการดำเนินการออกใบอนุญาต ในกรณีที่ไม่อนุญาตให้เลขาธิการมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ และคืนเงินสดหรือหนังสือสัญญาค้ำประกันของธนาคารที่ผู้ขออนุญาตนำมาวางหรือยื่นไว้ให้แก่ผู้ขออนุญาตโดยไม่ชักช้า</p> <p>ดังนั้น หากนิติบุคคลใดหรือบุคคลใดประกอบกิจการฮัจย์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการฯ จะมีความผิดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงใช้บังคับเฉพาะกับผู้ประกอบกิจการฮัจย์ที่ไม่ขออนุญาตเท่านั้น ทั้งนี้ หากผู้กระทำการแทนนิติบุคคลรู้เห็นเป็นใจในการไม่ขออนุญาตหรือกระทำความผิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะกรรมการฯ จะต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลนั้นตามนัยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่เกี่ยวกับนิติบุคคลอื่น</p>
<p>การคุ้มครอง/อุปถัมภ์ศาสนา</p>	
<p>การคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ</p>	<p>เนื่องจากมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน แต่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น ในกรณีที่ประชาชนได้ใช้สถานที่ใด ๆ ที่ตนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือได้รับการอนุญาตจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ เพื่อปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมทางศาสนาโดยไม่มีเหตุให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนรัฐย่อมไม่มีอำนาจจำกัดการใช้สถานที่ตลอดจนการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมของบุคคลที่นับถือศาสนาใด ๆ ได้</p>
<p>การอุปถัมภ์</p>	<p>หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นที่ได้รับการรับรอง ตามนัยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย</p>